

ANGE (*plotseling*).

Hoe zou ik door jou zoo'n bevestiging kunnen krijgen....

GEERTEN.

Alles wat ik zei over je innerlijk leven, was een opbouw ervan....

ANGE (*hem recht aanziend*).

Wat is de onbewuste drijfveer, die jou dat wèrk deed beginnen....

GEERTEN (*na kort pensief stilzwijgen*).

Mijn verlangen ieder, met wie ik in aanraking kom, zoo diep mogelijk te begrijpen..

ANGE.

Daar is iets wrééd's in....

GEERTEN.

Schijnbaar. Ik doe het niet om te héerschen. Ik zuig de andere niet bewust geestelijk leeg om haar dan te laten. Vergeet niet, dat hoe sterker een man aan een vrouw doet blijken, dat hij haar begrijpt, hoe méér hij zich bloot geeft. Begrip van eens anders wezen steunt altijd op zelfkennis. De macht tot het ontrafelen van gevoelens in een ander wijst op analoge gevoelens in ons zelf....

ANGE.

Zoодоende komt het dus ook wel voor, dat je aandoeningen gaat „inleggen”. Dat je méént de zielontleding van je partner te geven, doch feitelijk aan je eigene bezig bent..

GEERTEN (*lachend*).

Je zet is fijn. En ik zou meenen, dat ze op mij van toepassing was, als ik niet te goedkende je onoverwinnelijke neiging tot den dans.

ANGE.

Je zegt: „kènnen”. Maar als daar nu juist eens het „inleggen” begon? Want wat je van mij zei, is veel meer van toepassing op jezelf. Jou behoefte om de gevoelens van de vrouwen, die je ontmoet, zoovér mogelijk te ontleden en aan háár bewust te maken is niets dan een spel. Hoeveel je je daarbij ook „blootgeeft”. Immers, zoolang je conclusies juist zijn, behoud je de overhand. Iemand begrijpen is hem in zekeren zin in je macht hebben. Het blijft jou mogelijk je terug te trekken uit het leven van degene, waarvan

je alles weet. Of genoeg naar je zin. Ik wil dit zeggen: wat jij doet, kàn geen ander gevolg hebben, dan het scheppen van t i j d e l i j k e verhoudingen met de vrouwen, die op je weg komen. Dus jij danst. Met de eene wat langer dan met de andere, met een enkele koel, met een andere wellicht wat hartstochtelijker. Maar een dáns blijft het.... Daarom gebruikte ik zooeven het woord: wrééd....

GEERTEN.

Waarbij je vergat, dat elk „afscheid” voor mij minstens even pijnlijk is als voor de andere, de „zij”. Begrijp je dan niet, hoe ieder afbreken van een verhouding, wat die op zichzelf ook gaf, het onbevredigd gevoel achterlaat: Ook dit was het weer niet.

ANGE (*met ironischen nadruk*).

„Hèt” niet. Je bedoelt: het tóch meegesleept worden?

GEERTEN.

Je zegt het....

ANGE.

Hoe zou dat bij jou mogelijk wezen?

GEERTEN.

Door het vinden van de vrouw, bij wie het doordringen-in-begrijpen een steeds grooter begrip van mijn eigen wezen tengevolge had. Die ik voortdurend aan haar zelf zou ontdekken en zoo ál verder tot het eigen zelf indringen. Tot ze in mij alle mannen zou bezitten, terwijl in haar alle vrouwen mijn waren.

ANGE (*den oorspronkelijken draad van haar gedachte weer opnemend*).

Dus je geeft je niet, omdat je zoekt naar eene, aan wie je het volkómen kunt doen. Is dit niet juist wat je over mij zeide? En kan er beter bewijs gevonden worden voor het inleggen van je eigen gevoelens in mij, die je dan als conclusie over me uitspreekt!..

GEERTEN (*met nadruk*).

Een conclusie, die ik handhaaf. (*plotseling*). Of ontken je. (*Ange aarzelt*). Je aarzelt, Dat zegt genoeg.

ANGE.

Ik heb ontkend noch erkend.